

PONÈNCIA 1

L'APORTACIÓ DE CDC A LA REFUNDACIÓ DEL CATALANISME

Document provisional pendent d'aprovació

Consell Nacional 17 de maig de 2008

Aquesta ponència té present el respecte per la diferència de gènere i l'ús no sexista del llenguatge. El fet que no sempre hi hagi la duplicitat (el/la) o altres formes lèxiques que diferencien el masculí/femení respon a la voluntat de totes les persones delegades del 15è Congrés de Convergència per facilitar la lectura del text de la ponència, considerant que ens referim sempre al conjunt d'homes i dones. En tot cas, sempre que ha estat possible, s'han utilitzat formes neutres per tal d'evitar cap mena de diferenciació o discriminació.

A. EL CATALANISME

1.- Els objectius històrics del catalanisme

Al llarg del segle XIX, i amb la història molt present al subconscient del que havia passat a Catalunya des de la derrota de 1714, s'anà articulant una idea de país a cavall de tres pilars: la recuperació de la llengua i la cultura catalanes, la revolució industrial i l'articulació d'un incipient sistema polític propi.

Els objectius bàsics del catalanisme es forjaren en la progressiva definició d'un catalanisme polític -amb Valentí Almirall i el Memorial de Greuges com a primer i clar referent- que, desenganyat dels intents de Pi Margall de "federalitzar" l'Estat espanyol, començà a reclamar directament que almenys aquest Estat respongués a les necessitats i als reptes de la nova Catalunya que s'anava configurant.

En aquest context, el catalanisme polític sorgí com a expressió catalitzadora d'una voluntat de progressar, d'obertura a nous corrents de pensament, d'industrialització i de superació d'una mentalitat eminentment agrària, d'uropeïtzació, de transformació social i de regeneració de la societat a partir d'un conjunt de valors nous, i per a la potenciació de la iniciativa individual i de les capacitats de la societat civil. Malgrat que en aquell moment allò que es plantejava era directament irrealitzable i no es donaven les condicions objectives per poder materialitzar-ho, es configuraren les bases d'una idea, d'una utopia, de la qual s'alimentarà el nacionalisme català de tot el segle XX, fins a començaments mateix del XXI.

L'aportació de Convergència a la refundació del catalanisme

El desastre colonial espanyol del 1898 estigué a la base dels primers assajos de reflexió sobre les relacions amb l'Estat espanyol i d'alguna de les primeres manifestacions espontànies sobiranistes tal i com el podem entendre avui dia.

És el cas, per exemple, d'un jove Enric Prat de la Riba, que ja el 1890 sosté que *“som molts també los que volem que els estats siguin nacionals; perquè entenem que la nació és una persona social i tota persona social, pel sol fet de ser-ho, té dret a proclamar sa sobirania”*.

Dos moviments claus, successius i gairebé simultanis alhora en la història del nostre país, contribuïren a la concreció decisiva i activa d'aquest conjunt de reptes. D'una banda el Modernisme, de l'altra el Noucentisme. Així doncs, a la idea de modernitat s'hi afegí també un projecte de governabilitat, d'institucionalització, de desenvolupament, d'ensenyament i d'endreça del país. I, quedà clar també, que allò que es van inventar aquell ampli conjunt d'individus que personificaren el Modernisme i el Noucentisme, no va ser la nació, que ja existia i que ja aleshores comptava amb unes arrels molt fondes, sinó una determinada idea de país. Es van inventar el com volien que fos Catalunya, com s'havia d'organitzar institucionalment, com s'havia de desenvolupar econòmicament, quins referents culturals havia de tenir, etc. Van articular un projecte polític, el catalanisme, que ha estat el motor del país al llarg del segle XX i que ha perseguit, resumidament, tres grans objectius:

- la pervivència de la nació catalana.
- la recuperació de les nostres institucions d'autogovern.
- el progrés econòmic i social dels catalans. És a dir, la modernització del país i el benestar de la societat.

2.- El catalanisme, una història d'èxit

L'aportació de Convergència
a la refundació del catalanisme

Tres grans apostes, tres bons resultats. S'ha preservat la nació, amb la llengua i la cultura catalanes com a estendards. S'han recuperat i consolidat les institucions d'autogovern. I el balanç respecte el progrés econòmic i social de Catalunya és positiu, havent modernitzat el país i articulat un notable Estat del benestar.

No és cert, per tant, que quan el catalanisme es proposa objectius ambiciosos no es puguin assolir; és cert, en canvi, que l'esforç és ingent i els terminis extenuants. Costa molt, i requereix molt de temps. La història demostra que ni el desànim ni la impaciència són bons companys de viatge del catalanisme.

El catalanisme havia formulat també un horitzó que semblava tan utòpic com inabastable: veure un Estat espanyol democràtic, europeu i pròsper. És a dir, regenerar Espanya. Vist des de la perspectiva de la pròpia història de l'Estat espanyol, l'aventura es presentava de proporcions gegantines. L'Estat espanyol de fa cent anys era un Estat decadent, desnortat, presoner de les seves pròpies debilitats i de les seves pors.

Però l'Estat espanyol existia i, com es va demostrar tristament durant molts períodes del segle passat, estava disposat a utilitzar tota la seva força, també la de les armes, per aconseguir doblegar, domesticar i dominar les aspiracions de llibertat i d'autogovern dels pobles que el conformaven, amb Catalunya al capdavant. Els espanyols havien perdut les seves colònies exteriors, però no estaven disposats a perdre les seves "colònies interiors". El catalanisme sabia que en aquelles condicions era pràcticament impossible el progrés de la nació, la recuperació de l'autogovern i el procés de modernització que Catalunya havia començat amb energia, treball i creativitat.

Doncs bé, el somni d'aquell Estat espanyol que semblava irrealitzable, avui ha esdevingut una realitat. L'Estat espanyol és prou democràtic com per canviar governs per la força dels vots i no la de les armes, prou europeu com per haver substituït la pesseta per l'euro, i prou pròsper com per tenir una de les

L'aportació de Convergència
a la refundació del catalanisme

esperances de vida més altes de tot el món. Només cal recordar les aspiracions de persones com Pi i Margall, Valentí Almirall, Francesc Cambó, Prat de la Riba, Francesc Layret, Francesc Macià o Lluís Companys i comparar-les amb la realitat d'avui per entendre la magnitud del canvi que ha viscut i experimentat l'Estat espanyol.

Podríem dir, sense exagerar, que el catalanisme ha fet els deures que s'havia autoimposat fa més d'un segle. I en termes generals, els ha fet bé. Amb totes les seves contradiccions internes, les seves debilitats estructurals, i les limitacions del seu caràcter col·lectiu, es pot afirmar que sense el catalanisme, i per tant sense els catalanistes, Catalunya seria més una regió d'Espanya que una nació d'Europa, tindríem un governador civil i no una Presidència de la Generalitat, i molt probablement no hauríem estat ni motor econòmic ni model de cohesió social. I dit amb menys rotunditat però amb prou fermesa, sense el catalanisme, i sense els catalanistes, l'Estat espanyol no hauria viscut amb la mateixa profunditat els canvis positius que ha experimentat.

I si alguna recança ens queda és la de comprovar que a la pell de brau hi predomina més l'odi que la concòrdia, i la intolerància que el respecte. En molts aspectes, Espanya s'ha regenerat. En alguns altres, simplement degenera. El clima polític d'aquests darrers temps n'és un bon exemple. La incomprensió cap a Catalunya, també.

Actualment, el catalanisme es troba en un impàs marcat per l'existència d'una profunda paradoxa: una situació protagonitzada per una certa crisi derivada de l'esgotament -degut al seu acompliment exitós- d'una determinada idea Catalunya. És una anàlisi i una reflexió habitual i compartida els darrers temps: que una determinada idea o un determinat projecte i el seu discurs, sobre els quals es va edificar el catalanisme, s'ha exhaurit. No pel seu fracàs, sinó tot el contrari: per l'èxit d'aquella intuïció.

Aquest catalanisme, en certa manera, ha mort d'èxit. Ha acomplert la pràctica totalitat dels seus objectius més fonamentals: la modernització econòmica, la consolidació de la democràcia i la integració -el *retorn*, de fet- de Catalunya a Europa, la consecució d'un grau d'autogovern gens menyspreable i l'assumpció d'un nivell de benestar i cohesió social equiparable al de la majoria de països avançats i un projecte, espiritual,

comunitari, de modernització, de regeneració. La seva trajectòria es pot simplificar en una etapa de formulació -la descrita, bàsicament- i una etapa d'execució i posada en pràctica, amb quaranta anys de dictadura franquista al mig. No cal dir que durant l'etapa de formulació i consolidació del projecte, van haver-hi períodes d'execució prou importants com el de la Mancomunitat. I també és evident que durant la darrera etapa d'execució -els governs nacionalistes de Jordi Pujol-, hi ha hagut intents de renovació, d'actualització i de revisió del projecte, molt considerables. En aquest sentit, Convergència ha estat i té la voluntat de continuar sent l'eix vertebrador del catalanisme així com la responsabilitat històrica de liderar la redefinició del projecte de futur per a Catalunya.

3.- El catalanisme avui

El catalanisme és avui el projecte polític que està en millors condicions per donar una resposta encertada a tots els reptes que com a societat tenim plantejats. Gràcies a la seva gran força integradora i d'èxit, i també que no viu presoner de cap ideologia concreta, el catalanisme avui és l'únic nord polític que pot fer sortir Catalunya de l'atzucac on es troba.

I perquè això sigui possible, cal tornar a formular què és i en què consisteix el projecte polític catalanista. Cal revisar a fons quins són els seus continguts, les seves prioritats, la seva escala de valors. Cal tornar a dibuixar un nou

**L'aportació de Convergència
a la refundació del catalanisme**

somni, cal tornar a construir respostes pels nous reptes, tal i com molts catalanistes van fer fa més de 100 anys. Cal, en conseqüència, refundar el catalanisme.

D'entrada tenint present que el catalanisme avui no només s'ha d'ocupar del nivell teòric d'autogovern, sinó que l'ha de condicionar a la construcció d'un projecte de país amb ambició i optimisme. Què proposa el catalanisme davant la nova immigració? i davant dels problemes de sostenibilitat o de la

globalització? i davant el model econòmic català? i de la llengua i la identitat? o davant de la necessària millora de l'Estat del Benestar?. Aquests són interrogants que el catalanisme ha de respondre amb voluntat de liderar el país.

En paral·lel, caldrà combatre també aquells que volen desvirtuar el sentit i el contingut literal del terme catalanisme a base de sembrar la confusió i la manipulació en l'ús del llenguatge. Cal dir en veu alta i d'entrada què entenem per catalanisme. Admetent que no val tot. De la mateixa manera que cal acceptar l'obvietat que ser català o de Catalunya no vol dir ser necessàriament catalanista, ser catalanista ha de comportar un compromís prioritari amb el país. El catalanisme és tenir envers Catalunya el sentiment i el compromís que tothom té envers la seva pàtria. El catalanisme és, tal i com està definit per l'Institut d'Estudis Catalans, el moviment que propugna i defensa el reconeixement de la personalitat política i nacional de Catalunya, és a dir, el nacionalisme català.

B. LA REFUNDACIÓ DEL CATALANISME. L'APORTACIÓ DE CONVERGÈNCIA A LA CONSTRUCCIÓ NACIONAL

4.- Reconstrucció nacional. La nació plena

Si un dels objectius assolits del catalanisme del segle XIX era la pervivència de la nació catalana, ara cal un nou horitzó de reconstrucció nacional que fixi l'objectiu de la nació plena. És a dir, proposar-se la idea que tots els catalans i catalanes, la sentin com a seva, tot reconeixent d'entrada que estem lluny d'aquest objectiu, i que no és fàcil assolir-lo.

Es tracta d'un objectiu determinant, sense el qual molts plantejaments que es fan no tindran viabilitat, ni sentit. Els catalanistes, tant els que volen convertir Espanya en un Estat plurinacional com els que volen un Estat propi per a Catalunya, hem de tornar a posar en la nostra agenda i en les nostres prioritats la tasca del que en podríem dir fer *Catalunya endins*. És a dir, ocupar-nos que la immensa majoria de catalans se sentin catalans i vegin Catalunya com el seu país, el del seus fills i el del seus néts. En aquest sentit, ens trobem ara en una situació més fràgil que fa deu anys, com a conseqüència del fort allau immigratori, però també per la nova empenta i desacomplexament de la nació espanyola. Per a bastants catalans, Espanya s'ha fet més atractiva, i Catalunya menys. En lloc d'anar endavant, hem reulat. I no només cal tornar a avançar, sinó que cal completar la feina de reconstrucció nacional que varen iniciar fa moltes dècades els precursors del moviment catalanista.

Tanmateix, el sentiment de pertinença a una comunitat nacional no es pot imposar, és de lliure elecció. Per tant, l'únic camí per arribar a la nació plena és fer de Catalunya un projecte atractiu. Atractiu per a les persones individualment considerades. En aquest sentit, per fer atractiva la nostra nació, hem de revisar i reforçar alguns dels postulats que fonamenten el

catalanisme, ahora que hem de saber donar respostes útils i conciliadores a fenòmens com el de la immigració.

4.1.- La cultura i la llengua catalanes, motors d'identificació

La identitat catalana té una matriu fonamentalment cultural i lingüística; de fet si Catalunya ha prevalgut com a nació és gràcies a la tenacitat de no abandonar els seus referents culturals i la seva llengua. Tan important com això, però, és adonar-se també de la densitat i de la qualitat del nostre patrimoni cultural: la llengua catalana, minoritària en el context lingüístic mundial però de cap manera menor, ja que es tracta d'una de les llengües més riques del món; la creació literària i artística en general, amb molts referents de prestigi internacional; l'arquitectura i el disseny; la gastronomia; les manifestacions esportives; la cultura tradicional i popular.

El què ens cal és que la nostra cultura passi de la resistència a la seducció. Tenim, si ens ho proposem, moltes cartes de seducció cultural. Utilitzem-les com a imant per atraure el sentiment de molts conciutadans cap a la nació catalana. Sabent, això sí, que la composició demogràfica de la Catalunya d'avui comporta que molts catalans tenen altres cultures compartides amb la pròpia de Catalunya. Tanmateix, la cultura catalana, pel seu atractiu, és la que ha d'il·luminar el sentit de pertinença del conjunt dels catalans.

La llengua catalana ha superat, en general, l'etapa de la seva institucionalització i del seu reconeixement jurídic, que han estat alguns dels objectius bàsics de la política lingüística del catalanisme. Malgrat que cal aconseguir el seu reconeixement com a llengua oficial dins l'espai europeu - inclòs el conjunt de l'Estat espanyol-, és evident que allò que recull l'Estatut d'Autonomia, especialment pel que fa al deure de conèixer-la, situa la llengua

L'aportació de Convergència
a la refundació del catalanisme

catalana a un nivell propi d'una sobirania plena. Tampoc no s'ha conjurat el perill del trencament de la unitat lingüística dels països de parla catalana, i

en aquest sentit Convergència s'ha de comprometre a apedaçar mitjançant la col·laboració i la comprensió allò desfet per polítiques molt poc dialogants.

No obstant, l'altre gran objectiu històric de la política lingüística, la seva plena normalització i el seu ús social, no ha assolit els nivells satisfactoris i, de fet, apareixen factors que, de no saber gestionar-los o no tenir el valor suficient com per posar a treballar-hi el marc jurídic de què ens hem dotat, la posen en franca dificultat. I, especialment, en fan perdre el valor aglutinador i d'identificació de la nació catalana.

És sobre aquests factors que cal prioritzar la política lingüística dels propers anys.

En aquest sentit, el primer desafiament és la integració lingüística dels nouvinguts que resideixen a Catalunya, sigui quina sigui la seva condició i origen. Al costat d'incrementar notablement la política de cursos de català, cal aconseguir un compromís major per part d'aquesta població en el coneixement i ús de la llengua pròpia del país. Cal, a més, redoblar els esforços de pedagogia i insistir a millorar l'actitud de la població autòctona. La llengua és un element fonamental en la política de cohesió social i constitueix per a la població nouvinguda un factor de progrés personal, social i laboral.

El segon desafiament és la renormalització lingüística del carrer, en el qual han emergit elements que condicionen l'eficàcia de les polítiques tradicionals i en demanen una revisió urgent, especialment tenint en compte que l'espai principal d'ús lingüístic a nivell social és l'audiovisual i les telecomunicacions, d'una forma molt important la xarxa d'Internet. Vincular llengua amb un projecte de país atractiu i d'èxit és fonamental. Cap llengua pot sobreviure si

L'aportació de Convergència a la refundació del catalanisme

no compta amb una economia i una societat pròsperes. De fet, la relació entre idioma i economia ha estat àmpliament desenvolupada en múltiples àmbits. Les llengües desapareixen o es mantenen i s'enforteixen si hi ha un

interès econòmic i de supervivència que els doni alè. Cal mantenir la llengua catalana com una llengua viva, d'ús quotidià al Principat, País Valencià, Les Illes, a la Franja d'Aragó, a la Catalunya Nord i a l'Alguer. Hem de vetllar perquè això sigui així en les futures generacions. Una llengua esdevé important socialment i econòmicament si les societats i les economies dels països i regions que la parlen són fortes.

El tercer desafiament, menys tangible però igualment important, és el combat ideològic que rearmi la defensa política de la normalització del català davant la proposta de despolitització que fa una part del catalanisme i davant la confusió interessada, de vegades explícita i de vegades no tant, a l'entorn del concepte de llibertat i de llengua que fan les forces contràries a la normalització lingüística del català. Hem de fer compatible i harmònica l'existència a casa nostra d'identitats culturals i lingüístiques molt diverses amb el reforç del rol de la llengua pròpia com a llengua comuna, i com a factor fonamental de la identitat nacional, reforçant entre d'altres el català com a llengua vehicular a l'ensenyament.

4.2.- L'atractiu d'una manera de fer i de ser

Configura també un tret de la nació catalana una manera de fer i de ser. És en aquest sentit que la nostra nació es pot fer atractiva, especialment, per la seva capacitat d'oferir oportunitats de promoció a les persones. Per això és tan decisiu revifar a Catalunya l'esperit emprenedor i el valor de l'esforç individual. La societat catalana no és una societat de castes i de capes socials rígides, sinó que és una societat d'osmosi i de mobilitat social. Faríem bé de no oblidar que aquest tret configura una part de la identitat catalana que més

**L'aportació de Convergència
a la refundació del catalanisme**

ens distingeix en positiu. El valor de l'esforç, del mèrit i de l'autoexigència ens ha fet prosperar com a catalans molt més que cap programa de subvencions o d'incentius fiscals.

I en aquesta línia, ens cal estimular també una altra dimensió de la identitat catalana: la qualitat de país, allò que ens distingeix per fer les coses bé, el gust per la feina ben feta. En l'actual context plantejar aquesta fita pot semblar un sarcasme situar la qualitat de la feina com un dels signes distintius dels catalans. Però el cert és que així ha estat històricament. I ha de tornar a ser. Perquè no hi ha dubte que molts catalans i moltes catalanes, nascuts aquí o fora d'aquí, s'han identificat amb el país per l'orgull que han sentit de pertànyer a una nació que es distingia per la seva capacitat de fer les coses millor.

És per això que des de Convergència proposem que els catalanistes reintroduïm en l'imaginari col·lectiu de Catalunya la prioritat de la qualitat com a segell propi i com a element atractiu per identificar-se amb la nació catalana.

Finalment, la pertinença a la nació catalana ha de venir també del conreu d'allò que en podríem anomenar les virtuts cíviques dels catalans. Tolerància, esperit solidari, sentit de la justícia, compromís amb el bé comú, sentit de la responsabilitat, conformen un conjunt de virtuts cíviques que s'han acabat imposant per sobre dels defectes del poble català. Si situem aquestes virtuts en el frontispici de la nostra fesomia col·lectiva, ajudarem molta gent a sentir-se integrants d'una societat que val la pena, no només per la seva qualitat tècnica o estètica, sinó també per la seva intrínseca qualitat humana.

**4.3.- Integració de la immigració: el valor del capital social com a eina
d'integració i d'impuls de la societat**

Plantejar Catalunya com a nació plena, vol dir plantejar també l'ambició objectiu d'articular un projecte també atractiu per integrar els nousvinguts per la via de la seducció. El catalanisme té instruments molt potents per a fer-ho: la llengua, la cultura i una manera de fer i de ser que ofereix

oportunitats i sentiment de pertinença a tothom qui vulgui participar-hi.

Catalunya històricament ha estat, és i ha de ser un país d'acollida i ha actuat amb voluntat d'integració amb la gent que ve de fora. I de la mateixa manera que es va afirmar que *“català és tota persona que viu i treballa a Catalunya i en vol ser”*, ara cal afegir també que *“és català qui se'n sent o qui viu a Catalunya i ho vol ser”*.

Des de Convergència tenim clar que és molt important la voluntat d'acollir d'un país per poder arribar a integrar realment tota la seva població. Però aquesta actitud acollidora ha d'anar acompanyada de la voluntat i el compromís de voler seguir sent el que som. No n'hi ha prou amb regular, mitjançant lleis i normes, el procediment o sistema d'integració de la immigració. Cal, a més, que hi hagi una voluntat explícita del conjunt del país de voler integrar i, per part dels nousvinguts, de voler integrar-se. I cal afirmar sense demagògia, però tampoc sense por, que cap societat no té una capacitat il·limitada d'absorbir i d'integrar persones vingudes de fora. Tota societat té dret a senyalar els límits de la seva capacitat d'integració. Catalunya també.

És per aquest motiu que Convergència defensa i promourà la idea d'un contracte social dels immigrants amb la societat d'acollida: el contracte amb el nou ciutadà. Un contracte de drets i deures, reconeixent incentius per aquells immigrants que facin un esforç real i positiu d'integració. Un contracte que inclogui d'una banda l'acollida, l'accés als serveis públics i el respecte a la seva cultura i, de l'altra l'assumpció estricta de determinats

L'aportació de Convergència a la refundació del catalanisme

valors i comportaments: democràcia, drets humans, igualtat i no discriminació per raó de religió, sexe o orientació sexual. Aquest contracte ha d'incloure igualment el compromís de coneixement de la llengua catalana. El dret a vot i la concessió de nacionalitat han de ser la coronació amb èxit d'aquest procés, no el seu inici. L'immigrant que fa un esforç d'integració ha de poder ser reconegut.

5.- Catalunya, un país davanter. Un Estat del benestar amb futur.

Si situem la nació plena com el primer gran repte del catalanisme, el segon és quin model de país volem contribuir a construir. Cal tenir sempre present que el catalanisme és també força de dinamització, motor de canvi i d'innovació de la societat catalana. El catalanisme ha pretès fer de Catalunya no simplement un país més, sinó un país que valgui la pena i que destaquí per la seva qualitat i per la seva modernitat; i en bona part, ho ha anat aconseguint.

Per tant, el nou desafiament l'hauríem de plantejar en aquests termes: de la Catalunya relativament moderna, a la Catalunya capdavantera. Capdavantera en molts aspectes, però de manera particular en l'articulació d'un model econòmic i social, on l'Estat del benestar de qualitat en sigui un dels trets distintius. Dit altrament, el catalanisme que Convergència propugna, "*o és social o no serà*".

L'ànima social esdevé una característica essencial del catalanisme de Convergència. Aquest compromís de Convergència és una de les nostres raons bàsiques de ser: la proximitat a la gent i la voluntat de servei a les persones, al conjunt del país.

5.1.- Un Estat del benestar modern i de qualitat

Des de Convergència manifestem el nostre compromís clar i inequívoc per un Estat del benestar modern i de qualitat, amb una administració pública que

L'aportació de Convergència a la refundació del catalanisme

no renunciï a la protecció dels seus ciutadans, i que tingui la capacitat de fer-ho de forma solvent, eficient i sense ofegar les inquietuds i la llibertat de la iniciativa privada. Una administració que sàpiga estar al costat dels menys afavorits. Una administració que sigui sensible i doni resposta a les necessitats dels ciutadans, amb especial atenció a aquells que disposen des de les rendes mitjanes fins, evidentment, les més baixes.

Des de Convergència apostem també per la idea de la “societat del benestar”, però mai com a renúncia a l'Estat del benestar, sinó en el sentit que l'assoliment de nous drets socials ha de ser també un compromís conjunt de la societat catalana. Només així es pot assolir un Estat del benestar compartit com a objectiu de país, eficaç en generar igualtat d'oportunitats, equitatiu en la redistribució de la riquesa i compromès en la cultura de l'esforç i l'atenció a les diverses realitats que configuren la nostra societat.

Val a dir que tot i un cert èxit del catalanisme en aquest terreny, les desigualtats socials no han desaparegut, i alhora han canviat. Pobresa, discapacitat, dependència, malalties mentals o fenòmens com l'allargament de la vida, la precarietat laboral, els trencaments familiars..., ens recorden cada dia que la igualtat d'oportunitats i l'equitat són objectius que necessiten de tot el nostre compromís polític.

Una de les prioritats de la política social que proposem des de Convergència és oferir els recursos, els serveis i les prestacions que permetin a cada persona poder viure amb dignitat.

Dignitat que passa, per una banda, per oferir els recursos econòmics necessaris. A Catalunya, hi ha una pobresa creixent en diversos sectors de la població motivat per la precarietat laboral, els dèficits de formació, el difícil accés a un habitatge digne, les fràgils condicions de salut, l'escassetat de xarxes socials i familiars,... la pobresa és un factor clar i evident d'exclusió

social. Per tant, Convergència prioritza seguir construint una societat inclusiva i l'eradicació de la pobresa.

Dignitat també per permetre que cada persona pugui desenvolupar el seu projecte de vida lliurement. La diversitat de persones i situacions no poden rebre una resposta única des de les polítiques socials. Una política social moderna, ha de passar necessàriament pel dret a escollir entre el ventall de suports socials que faci més viable el projecte personal de cadascú. Val a dir

que fins ara el dret a escollir ha estat un privilegi d'aquells que s'ho podien pagar. Introduir aquesta opció al nostre Estat del benestar és un salt qualitatiu, humanament i cívica, que fa que els drets socials siguin autèntics drets i no la imposició d'un d'ells per part de l'administració sense tenir en compte el parer de la persona o la seva família.

Finalment, i a partir dels principis exposats, Convergència es compromet a potenciar especialment alguns dels elements clau que poden contribuir a fer possible un Estat del benestar de qualitat i modern. La família -com a forma de vida compartida voluntàriament i de forma estable-; la igualtat de gènere; la promoció de la natalitat; la conciliació de la vida personal, familiar i laboral; el valor de les relacions intergeneracionals; l'acció de la societat civil, i particularment del denominat tercer sector cívico-social.

5.2.- Transformar el model educatiu, prioritat de país

Es fan molts discursos sobre el repte de la qualitat del sistema d'ensenyament. Ara bé, de poc serveixen els discursos si no estem disposats a repensar, sense apriorismes, les bases del model educatiu. I les bases afecten, per aquest ordre, la missió dels ensenyants, l'actitud dels pares i mares, i el funcionament dels centres i dels mètodes d'ensenyança. En aquest

transcendent repte Convergència s'hi sent especialment compromesa, com sempre ho ha estat el catalanisme al llarg dels darrers 125 anys.

Transformar el sistema d'ensenyament demana una gran convicció, perquè suposa sovint lluitar contra certs corporativismes, moltes inèrcies i una pila de condicionaments ideològics. Tanmateix, si no s'està disposat a lluitar contra tot això, parlarem d'un ensenyament de qualitat, però no el tindrem. I tampoc, aleshores, tindrem el país que volem.

Si volem un sistema d'ensenyança que doni qualitat, invertim en els mestres i els professors. Invertim molt més del que fem en la seva formació, tan inicial com permanent; donem-los més autoritat a les aules i més autonomia de funcionament. Necessitem mestres ben formats, ben pagats i ben respectats. I en contrapartida, podrem requerir d'ells bons resultats. En definitiva, confiem en els ensenyants, donem-los bones eines i exigim-los un bon rendiment.

A les famílies els hem de respectar el dret que tenen a triar lliurement l'escola que volen per als seus fills. És un dret constitucional i estatutari, l'exercici del qual es converteix massa sovint en una odissea. Ara bé, a les famílies també els hem de fer entendre que l'educació dels nostres fills va més enllà del sistema escolar, i que els primers responsables d'aquesta educació són els pares i les mares. L'educació d'un fill, en circumstàncies normals, es pot compartir però no es pot delegar.

5.3.- Política territorial: equilibri i sostenibilitat

Catalunya hauria d'enfocar aquest repte des d'una triple visió: de present, de futur, i d'universalitat. És a dir, les generacions actuals tenen dret a gaudir

L'aportació de Convergència
a la refundació del catalanisme

del territori que els ha estat llegat; tenen el deure de preservar-lo per a les generacions que vindran després de les nostres; i tenen també l'obligació moral de contribuir a la sostenibilitat de tot el planeta.

L'estima per a la natura sempre ha format part de la trajectòria del catalanisme. En aquest sentit, el catalanisme està en bones condicions per cercar un just equilibri entre desenvolupament i sostenibilitat, i per entendre i superar aquest repte, com a mínim per tres raons: la primera, perquè si el territori forma part de la identitat del país vol que dir que dóna sentit a la nació, i això els catalanistes sabem molt bé què significa; la segona, perquè el catalanisme defensa la nació ara i sempre, i per tant no pot malmetre ni

disminuir el patrimoni que deixarem a les generacions futures; i la tercera, perquè una sostenibilitat possible i eficaç necessita d'un gran consens social, i el catalanisme és la força que pot garantir aquesta transversalitat àmplia i profunda, fins i tot més enllà de la política.

La defensa de la sostenibilitat no pot ser patrimoni exclusiu d'opcions polítiques que difícilment aportaran una visió de conjunt del país. Per això el catalanisme en les seves expressions més majoritàries, també ha d'actuar com a abanderat de la sensibilitat mediambiental, disposant d'una posició pròpia sobre temes tan transcendents com la major o menor ocupació del territori, el disseny de les infraestructures, l'ús de l'energia, la generació i l'eliminació de residus o la contribució del nostre país a la lluita contra el canvi climàtic. I tot plegat s'ha de posar al servei d'una qualitat de vida igual a tots els catalans i catalanes, independentment del territori on visquin.

Equilibri i sostenibilitat en la política territorial afecta també al nivell d'infraestructures del nostre país. Si Catalunya vol aspirar a ser un país competitiu i vol apostar per la qualitat i l'excel·lència, ha de disposar d'un nivell d'infraestructures i d'equipaments de primera divisió. I és obvi que no els tenim.

El catalanisme ha de fer un plantejament definitiu sobre el tema de les infraestructures perquè s'està convertint en un autèntic coll d'ampolla que estrangula el nostre progrés com a país i com a societat. Un plantejament que no pot ser altre que reclamar, exigir i exercir el dret a decidir sobre les infraestructures i els equipaments del nostre país.

El catalanisme ha de fer tanmateix un pas més endavant: al costat del dret a decidir les nostres infraestructures de tota mena, tenim l'obligació o el deure de decidir bé. Aquest deure correspon als catalans, i val a dir que no sempre el complim com caldria. Decisions importants en matèria d'equipaments i d'infraestructures s'aturen o s'eternitzen dins de Catalunya. No pot passar

que havent-hi majories socials molt àmplies a favor de les inversions que s'han de fer, no es puguin trobar majories polítiques que permetin fer-ho realment.

A Catalunya li cal, per anar endavant, convertir-se en un territori-xarxa: xarxes d'abastament d'aigua, de subministrament energètic, de telecomunicacions, de túnels i carreteres, de metros i trens, de ports i aeroports, de regadius, i d'equipaments de tota mena: sanitaris, universitaris, científics, tecnològics, culturals, esportius, socials. Ens juguem tres aspectes crucials per al tipus de país que volem: igualtat d'oportunitats per a cada territori, qualitat de vida i projecció a Europa i al món.

Requereix també una administració local moderna, eficaç i dotada dels recursos suficients. Només sent possible fer efectiva una qualitat de vida igual per a tots els ciutadans si el món local disposa de les competències i els recursos que permetin aproximar amb eficàcia els serveis als ciutadans.

5.4.- Model econòmic: treball, innovació i recerca universitària

El catalanisme ha estat sempre vinculat a l'economia productiva i a l'aposta per a la creació de riquesa. I aquesta aposta, que Convergència ha compartit i comparteix, passa per la constatació bàsica de que la llibertat de mercat és font de riquesa de les nacions. Avui, a més, aquesta no pot ser una simple afirmació declarativa, sinó que cal correspondre-hi amb el compromís ferm en:

- la promoció de l'emprenedoria, amb mesures específiques, ja des de l'àmbit educatiu, i amb mecanismes que facilitin i agilitzin la creació de noves empreses.
- el suport a la internacionalització de les empreses catalanes.

- l'impuls a la recerca, el desenvolupament i la innovació, especialment de les petites i mitjanes empreses, i amb una òptica multisectorial (indústria, comerç, turisme, serveis,...)
- la implementació de mesures que possibilitin la captació i retenció de talent.
- l'establiment de mecanismes que promoguin la recerca universitària envers les demandes de mercat.

Des de la política cal, especialment, posar l'accent per superar totes aquelles estructures burocràtiques o legals que acaben impeding o dificultant la llibertat de mercat. Convergència es compromet, en aquest sentit, a apostar per una societat amb menys normes, més clares i que es compleixin. Treballarem per una Administració pensada per a solucionar els problemes a la gent, àgil, flexible, i no per un concepte d'Administració complex, excessivament burocratitzada i sinònim d'entrebancs. En un poder públic pensat com a garant de la cohesió i dinamització social, i no pas com un element de coerció i limitació de la iniciativa individual.

Des d'aquesta aposta rotunda pel lliure mercat, Convergència també defensa la necessitat que el catalanisme sigui el moviment vertebrador que garanteixi la prosperitat de tothom, i especialment la prosperitat de la gent treballadora. Al costat del lliure mercat, cal protegir i afavorir aquelles persones que només disposen del seu treball com a capital. Un element essencial per al sosteniment del model de benestar és clarament la creació de riquesa social i que comporti la creació de llocs de treball. L'ocupació ha de convertir-se en una prioritat fonamental per al manteniment del benestar, tant per la reducció de despesa social que implica, com també per la contribució de tots al seu sosteniment. D'aquesta manera un dels objectius més preuats de la nostra societat és l'existència de llocs de treball, amb uns criteris de qualitat en quant a estabilitat, promoció, seguretat i remuneració.

Aquest objectiu cal fer-lo superant el clàssic discurs paternalista i d'estricta benestar formal; aquest és avui un model obsolet que no és útil per les exigències que tenim com a país, i menys davant els reptes que la globalització i el manteniment de l'Estat del benestar suposen.

L'actual discurs, que Convergència vol d'assumir, cal fonamentar-lo en l'actualització del mateix concepte de treball i de les relacions laborals, i sobretot dels rols que empresaris, treballadors i Estat han de desenvolupar a l'entorn del segle XXI. En aquest sentit, la refundació del catalanisme només serà plena si compta amb els treballadors i les seves associacions sindicals i amb els empresaris i les seves respectives patronals.

6.- La Catalunya global

Fa cent anys, el catalanisme es va proposar regenerar i modernitzar l'Estat espanyol. Ara s'ha de proposar situar Catalunya al món, és a dir, construir la

Catalunya global. Catalunya només serà el país capdavanter que volem si es transforma en un país de mentalitat global, és a dir, si entén el món global i sap encaixar-hi, sap connectar-hi.

Els catalans tenim alguns trets del nostre caràcter que ens fan especialment aptes per progressar en un món obert. Potser la nostra història mil·lenària de terra de marca, les onades d'immigració que hem rebut en els darrers cent anys, la predisposició a rebre influències culturals externes - molt sovint d'avantguarda -, la nostra curiositat a conèixer món, a no quedar-nos tancats en la nostra pròpia closca, i no cal dir el fet de disposar d'una economia molt oberta cap a l'exterior. Tot plegat són manifestacions d'aquesta voluntat de no viure aïllats i de ser presents arreu.

A finals del segle XX s'ha produït un fort canvi al món, un canvi basat en la interconnexió en profunditat entre diferents societats anomenat

globalització. Aquest fet, que molts cops s'ha considerat com a negatiu perquè podria diluir la identitat i el poder econòmic i social de les nacions i dels estats, representa una gran oportunitat per als pobles que tenen, en la seva internacionalització, una bona oportunitat de reivindicació.

Aquest nou escenari global ens obliga a superar el rol de motor de l'Estat espanyol mantingut fins ara, pel de tenir un paper propi i central en l'àmbit més proper a nosaltres: la Mediterrània i Europa.

6.1.- De regenerar l'Estat espanyol, a situar Catalunya al món

El catalanisme ha tingut històricament com una de les seves raons de ser la transformació i la modernització de l'Estat espanyol des de Catalunya. Aquesta tesi resta esgotada, entre d'altres, per la superació de les fronteres estatals. I és per això que des de Convergència apostem perquè el

L'aportació de Convergència
a la refundació del catalanisme

catalanisme del segle XXI situï el seu horitzó en la construcció d'una Catalunya global.

Catalunya és un país que sempre ha mirat enfora. Aquest esperit obert ens ha ajudat a l'obertura de mercats europeus, mediterranis i americans. Avui aquest esperit encara el mantenim ben viu i és amb aquesta tradició que hem de projectar-nos encara més a l'exterior amb les eines que tenim a l'abast. La globalització l'hem de veure com una oportunitat.

Els catalans són avui dia presents al món per les seves empreses, la seva cultura, els seus talents. Però aquests actius els hem d'internacionalitzar també com a col·lectiu, com a societat, en definitiva com a nació.

Cal tenir present que per ser eficaços en aquesta projecció i assolir l'efectivitat prevista, cal que hi hagi una tasca de portes endins. Creiem per tant que, per aconseguir una Catalunya global, és imprescindible comptar

amb una societat preparada i amb una administració competent que ens ajudi a afrontar aquests reptes.

6.2.- Europa

En paral·lel, Convergència és un partit amb vocació europea. Que creu en una Europa que es vagi construint sobre la base de les nacions i de les identitats. Una Europa que ens permeti créixer sense topalls innecessaris.

Catalunya ha d'aspirar al reconeixement ple dels seus drets nacionals en el marc de la Unió Europea. Un reconeixement que passa per situar el català al mateix nivell que llengües avui oficials a l'UE parlades per comunitats lingüístiques menors a la catalana.

L'aportació de Convergència
a la refundació del catalanisme

Catalunya aposta per una Europa que respecti la pluralitat dels pobles i nacions sense Estat que la conformen sense renunciar al dret a poder tenir veu i capacitat de decisió pròpia dins les institucions comunitàries.

Defensem l'actiu de Catalunya com a constructora d'una Europa més propera. Necessitem generar identitat de ciutadania europea basada en la mobilitat, en el respecte als drets humans i en el sentiment de pertinença. Una Europa de valors comuns en una societat del benestar pròspera.

6.3.- Estratègia mediterrània

Catalunya, el País Valencià, les Illes Balears, la Catalunya Nord comparteixen llengua i un marc cultural i d'història comuns però sens dubte també comparteixen un enclavament geogràfic clau per a les seves relacions econòmiques i comercials.

En l'actualitat, la Mediterrània és de nou una aposta de futur. Catalunya ha d'esdevenir l'àrea central d'aquesta part del món. No només entre els països que en l'actualitat formen part de la Unió Europea, sinó també amb els que constitueixen el pont entre Europa, Àfrica i el Pròxim Orient. Aquesta és la gran oportunitat de futur, tant en la comunicació com en el comerç, el turisme, l'economia, la cultura, l'esport... Quan algú a qualsevol lloc del món pensi que vol fer quelcom en el Mediterrani i en el sud d'Europa, al primer lloc de la llista ha de sortir Catalunya.

Si fins no fa massa Catalunya era el referent empresarial de l'Estat espanyol, a partir d'ara Catalunya ha de ser el referent de la Mediterrània. El fet que durant dècades Catalunya hagi estat un país d'acollida que ha sabut integrar amb una notable harmonia cultures tan dispars i diverses, dóna a la societat catalana un plus de qualitat i de garantia de saber harmonitzar i liderar un

L'aportació de Convergència
a la refundació del catalanisme

projecte caracteritzat justament per la seva diversa, i molts cops antagònica cultura -entesa des del seu més ampli espectre- units només per una realitat tan intrínsecament pròpia com és la mar Mediterrània.

7.- El dret a decidir

La recuperació de les institucions pròpies de Catalunya -la Generalitat, principalment- i l'assoliment de l'autonomia, són fets incontrovertibles i constitueixen un èxit clar dels propòsits inicials del catalanisme.

Si bé és cert el que s'acaba d'afirmar, també ho és que Catalunya segueix patint un dèficit fiscal de l'entorn del 9% de la seva creació anual de riquesa, que també pateix un dèficit d'infraestructures essencials injustificat, i que l'Estat central intervé per terra, mar i aire en la vida dels catalans, via tota mena de lleis, decrets, xecs, subvencions o impostos. Doncs bé, el catalanisme ha d'aconseguir superar d'una vegada per totes aquesta situació de dependència. I ho ha de situar com una prioritat indestructible.

Una manera d'abordar-ho ha estat, fins ara, a base de fer pedagogia. L'èxit de l'escomesa és proporcional al rebuig persistent -tant de la dreta, com de l'esquerra espanyoles- a qualsevol consideració, per justa i fonamentada que sigui, que vingui des de Catalunya. Així doncs, Convergència constata que la pedagogia a l'Estat espanyol cal començar-la a substituir per l'objectiu de fer les coses millor que els altres i parlar clar, per substituir així la recerca de la comprensió, per l'inevitable atenció que imposa el respecte. De fer pedagogia, hem de passar a fer-nos respectar, agradi o no.

Una altra manera ha estat per la via d'acceptar la Constitució espanyola i el marge que ofereix per desplegar l'autogovern de Catalunya. Els dos Estatuts aprovats fins ara en són una bona mostra. És cert que aquesta via no està del tot exhaurida, ni l'Estatut de 1979, i encara menys el de 2006, han esgotat les

seves possibilitats i el seus recorreguts en matèria d'autogovern. Així doncs, és cert que el problema principal no està només en les normes pactades amb l'Estat espanyol, sinó sobretot en la constant vulneració dels pactes que hi estableixen. L'Estat espanyol, amb governs d'esquerrers o de dretes, actua pràcticament sempre amb deslleialtat i engany envers els pactes assolits amb Catalunya. I en massa vegades, cal reconèixer-ho, perquè compta amb el suport incondicional de forces polítiques de Catalunya mateix.

Situades així les coses, cal replantejar a fons l'estratègia per a l'autogovern de Catalunya. Si fins ara el catalanisme del segle XX va plantejar i va aconseguir la recuperació de les institucions del nostre país, el catalanisme del segle XXI s'ha de plantejar seriosament el dret de la nació catalana a decidir de forma democràtica, lliure i pacífica.

7.1.- El nou principi democràtic del dret a decidir. Exercici i condicions.

El dret a decidir de la societat catalana s'ha d'aplicar progressivament sense més límits que la pròpia evolució democràtica de la societat i sobre aquells

temes que despertin consensos més amplis en cada moment, encara que no siguin unànimes. En aquest sentit, el dret a decidir requereix que els temes sobre els quals s'exerceixi descansin sobre majories qualificades o reforçades àmplies, amb la finalitat de donar-li a la decisió tota la legitimitat i la força necessàries, i també d'evitar dividir la societat en dues meitats, amb el risc de fraccionament social que això comporta.

Des de Convergència es considera prioritari que el debat sobre el dret a decidir dels catalans s'ha de fer sobre bases sòlides i ben fonamentades, i no a cop de titular de premsa, de dates capricioses, d'interessos personals o fins i tot d'interessos unilaterals de partit. El dret a decidir s'ha de guanyar per la força de la democràcia i dels grans consensos interns.

El dret a decidir dels catalans enfonsa les seves arrels en les conviccions i en les creences més genuïnament democràtiques. El dret a decidir d'un poble és l'exercici de la democràcia en estat pur. A quin demòcrata li fa por això? A quina persona amb principis democràtics sòlids i ben fonamentats li pot fer basarda que la democràcia es manifesti amb naturalitat? Si Catalunya és una nació, i ho serà mentre els catalans ho vulguin, i no és simplement una derivada o un subproducte constitucional, els catalans tenim el dret democràtic a decidir allò que més ens convé com a poble. El que ens hem d'autoexigir és que el dret a decidir l'apliquem sobre aquells temes que més uneixen els catalans i no sobre els que més els divideixen. Aquesta és la feina del catalanisme: procurar que els temes anomenats nacionals, aquells que van el la línia de la major llibertat de Catalunya, siguin assumits, defensats i reclamats per una majoria ferma i sòlida de catalans. Aquesta feina no depèn ni de Madrid ni de Brussel·les: depèn de nosaltres. De la nostra capacitat de convèncer, de la nostra capacitat de seduir.

7.2.- Desenvolupament de la potencialitat del nou Estatut

Al nou Estatut hi consta clarament que “*els poders de la Generalitat emanen del poble de Catalunya*” (article 2.4), que s’ha de “*reconèixer el dret dels pobles a conservar i desenvolupar llur identitat*” (article 4.2), i que “*l’autogovern de Catalunya es fonamenta també en els drets històrics del poble català*” (article 5). Aquests articles no existien a l’Estatut de 1979 i han estat recorreguts davant del Tribunal Constitucional, entre molts d’altres, pels poders de l’Estat, evidenciant una vegada més el nul respecte per allò negociat i pactat. Amb tot i mentrestant, ofereixen una base jurídica i política indiscutible per a l’exercici del principi democràtic del dret a decidir, juntament amb el reconeixement de la competència exclusiva de la Generalitat per organitzar i convocar consultes populars (article 122).

Des d’aquest marc jurídic de partida, Convergència es planteja i es compromet a desenvolupar plenament la potencialitat que en matèria d’autogovern i reconeixement nacional ofereix el nou Estatut. L’articulació d’un model de relacions amb l’Estat a partir de la relació bilateral. El desplegament de les 235 noves competències establertes al nou Estatut. L’aplicació del model de finançament en els terminis previstos i d’acord amb les previsions estatutàries. I el ple exercici del sistema institucional previst a l’Estatut, on entre d’altres es reconeix a la Generalitat que és Estat, i que ha d’assumir per tant la condició d’Administració única a Catalunya.

La potencialitat del nou Estatut està en entredit fonamentalment per dos motius: primer perquè els governs -tripartit i socialista- responsables d’aplicar-lo no ho fan com correspondria i, en no pocs casos, el vulneren directament. L’exemple de la llei estatal d’atenció a la dependència - declarada contrària a l’Estatut pel Consell Consultiu de la Generalitat- n’és un cas clar i flagrant, amb l’agreujant que afecta a les polítiques més sensibles que pot articular un país. I el segon motiu que contribueix a la paràlisi

estatutària és el fet que hi ha presentats contra l'Estatut català un total de 7 recursos davant del Tribunal Constitucional.

El risc d'una sentència que neutralitzi el nou Estatut és versemblant. Ja sigui per la via interpretativa, o per la via d'anul·lar articles. La conseqüència pràctica seria la mateixa. En aquest cas, és a dir si l'Estatut no surt íntegre del Tribunal Constitucional, el dret a decidir dels catalans quedaria alterat. La pròpia democràcia quedaria afectada en la seva essència i la seva raó de ser. De produir-se aquesta circumstància, Convergència defensarà la necessitat de reaccionar d'una manera pacífica però alhora enèrgica. En aquest sentit, Convergència proposaria actuacions que, en funció del mateix contingut de la hipotètica sentència, passessin per alguna de les accions següents:

- consulta al poble de Catalunya per comprovar si s'accepta o no l'Estatut eventualment debilitat pel Tribunal Constitucional.
- si la consulta no fos autoritzada, pel Govern espanyol, votació al Parlament de Catalunya amb la mateixa intenció que el punt anterior.
- formació d'un govern a Catalunya amb tots els partits que es comprometessin a defensar els objectius d'autogovern aprovats pel Parlament català el 30 de setembre de 2005, abans de passar per les Corts Generals.
- compromís dels partits integrants del nou Govern de defensar i votar a Madrid en consonància amb els acords subscrits a Catalunya.
- si l'esquema anterior no fos possible, convocatòria d'eleccions a Catalunya.

7.3.- El dret a decidir avui i en el futur: fites i objectius

El dret a decidir del poble de Catalunya inclou totes les opcions possibles. I no té cap més límit que aquell derivat de la falta de suport democràtic. En aquest sentit, Convergència no renuncia a cap plantejament, ni de present ni de futur. De fet, a través del grup parlamentari de CiU al Parlament, Convergència ha expressat en diverses ocasions el suport a la no renúncia del poble de Catalunya a l'exercici del dret a l'autodeterminació, que el mateix Parlament de Catalunya ha aprovat també en diverses ocasions (resolucions 98/III de 1989, 229/III de 1991 i 679/IV de 1998).

Convergència prioritzarà l'exercici del dret a decidir en aquells objectius de país que puguin suscitar d'entrada més consens, i sobre aquells àmbits on estem per sota del llindar de supervivència nacional o "llindars de sobirania" atès que són els que permeten la nostra continuïtat com a poble. Es considera necessari articular un cert hàbit en l'exercici del dret a decidir, amb l'objectiu que esdevingui un fet no excepcional i que se'n visualitzi la funcionalitat i virtualitat.

En aquest sentit, Convergència proposarà en els propers mesos un full de ruta per al dret a decidir que inclogui, com a mínim:

- les mesures legals per fer efectiu l'exercici del dret a decidir, a partir de les previsions del nou Estatut.
- una llista inicial de qüestions que es recomana sotmetre al principi democràtic del dret a decidir, amb l'objectiu de buscar-ne el recolzament i el suport democràtic directe del poble de Catalunya.

L'aportació de Convergència
a la refundació del catalanisme

- l'obertura d'un procés de consultes i, si escau, de negociació amb les diferents forces polítiques catalanistes per fixar les qüestions i el contingut del que es voldria sotmetre al principi democràtic del dret a decidir.

- en aquest sentit, Convergència prioritzarà qüestions relacionades amb les infraestructures i amb el finançament, sense descartar-ne d'altres que puguin ser d'interès.

7.4.- Itinerari cap al *concert fiscal català*

En coherència amb el que va aprovar el Parlament de Catalunya i d'acord amb el que permet l'Estatut vigent, davant la concreció del finançament establert, Convergència es compromet a desenvolupar-ne al màxim les seves potencialitats. També es compromet a situar com a elements centrals de la negociació aquells aspectes que facilitin fixar, en l'horitzó de la propera revisió quinquennal prevista a l'Estatut, l'evolució del model de finançament cap a un model similar al concert econòmic.

Per aquest motiu Convergència defensarà compromisos com el de fixar l'objectiu d'assolir la cessió completa de la totalitat dels tributs suportats a Catalunya, tal i com s'establia al projecte d'Estatut aprovat pel Parlament de Catalunya el 30 de setembre de 2005. I, especialment, es promourà la consolidació de la singularitat del model previst a l'Estatut, mitjançant una clàusula d'excepció a la LOFCA que n'impossibiliti l'aplicació a Catalunya, d'acord amb els drets històrics reconeguts a l'Estatut que estableixen, entre d'altres, el reconeixement d'una posició singular de la Generalitat amb relació al sistema institucional en què s'organitza la Generalitat (article 5, els drets històrics. EAC).

Queda clar, doncs, que és fonamental, en aquest terreny, la invocació dels drets històrics com a fonament de l'autogovern de Catalunya. La vinculació

L'aportació de Convergència
a la refundació del catalanisme

que fa l'Estatut dels drets històrics oferint una posició singular al sistema institucional en què s'organitza la Generalitat resulta determinant. Però és que a més, aquesta invocació es veu reforçada en un sentit pràctic per exemples com l'article 219.2 del mateix Estatut, on es vincula drets històrics

amb finançament local. O, també, com és el cas de la Llei estatal 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut bàsic de l'empleat públic.

C. L'ESTRATÈGIA DE CONVERGÈNCIA: CATALANISME I DEMOCRÀCIA

8.- Vocació majoritària i centralitat.

És evident que el catalanisme no és patrimoni exclusiu de cap força política. Però també ho és que Convergència té un recolzament democràtic en el conjunt de la política catalana i, especialment, de la societat catalana, que li dóna un plus de responsabilitat. Convergència té el dret, però sobretot el deure i l'obligació de contribuir a bastir aquest nou projecte. Insistent en una idea: la de contribuir. Contribuir és admetre l'acció d'altres i un lideratge compartit. Contribuir és una acció generosa i respectuosa, lluny de l'exclusivitat i del sectarisme. Cal doncs, que Convergència se situï en el *contribuir*, tant o més que en el *fer*. El *fer* ha de ser col·lectiu i superlatiu. Del conjunt del país. És per això que l'elecció de l'adjectiu "*gran*" en parlar de *Casa Gran del Catalanisme* no és una casualitat. *Gran* no vol dir única. *Gran* situa una magnitud, una dimensió física. Aquesta aposta, la de ser "*Casa Gran*", és legítima. Fins i tot necessària si s'aspira a què el catalanisme sigui àmpliament majoritari. Pretendre ser "l'única" casa de tots els catalanistes, seria simplement un error.

Des de Convergència hem d'ajudar a crear les condicions polítiques i socials perquè el catalanisme, refundat i actualitzat, torni a esdevenir el motor de canvi i transformació a tots nivells: institucional, econòmic, social i cultural. Sense oblidar que tot projecte de país ha d'incorporar actituds, principis i valors, és a dir, ha d'alimentar-se d'una saba ètica. En aquest sentit, cal tenir presents les arrels fundacionals de Convergència. Unes arrels que han ajudat a construir un país de progrés material i social, amb esperit cívic, que ha sabut barrejar personalitat cultural, consciència històrica, esperit de convivència i valors democràtics. Cal apel·lar a aquests valors que sovint determinada política ha anat menystenint i oblidant: l'ètica, la noblesa, la lleialtat, l'esperit de treball i esforç col·lectiu, la defensa de les conviccions, el

respecte de les idees i creences de tothom, el caràcter emprenedor, la voluntat de superació, la cultura de l'esforç...

9.- Un projecte per a construir Catalunya

Cal, doncs, formular un projecte d'acord amb la nostra pròpia raó de ser. Un projecte nou que permeti sumar una majoria sòlida. Cal construir un espai compartit i, alhora, compatible amb la identitat ideològica de cadascú. Cal assumir el cost i la incomoditat del consens real. Cal exercir la generositat. És segur que en la formulació d'aquest projecte nou hi ha d'haver coses del present i del passat. De fet, és imprescindible que així sigui. Però és fonamental, també, que la trama, que la malla del projecte sigui realment nova, viscuda com a nova, construïda sobre els temps i els reptes actuals. Cal doncs refundar el catalanisme.

Convergència està en condicions privilegiades de jugar un paper molt destacat i principal en la refundació del catalanisme. Si bé és cert que l'èxit de la refundació del catalanisme no depèn només de Convergència, és igualment cert que sense Convergència no hi ha refundació possible. I cal que introduïm les dues idees en la societat catalana.

Així doncs, el projecte que defensa Convergència passa per:

1. El catalanisme ha de tenir vocació majoritària i, per tant, ha de ser socialment i políticament transversal i ha de defugir d'aquells plantejaments de vocació minoritària.
2. El catalanisme és el motor de canvi i transformació que Catalunya necessita, l'única formulació doctrinal capaç de donar respostes als reptes que com a país tenim plantejats.

3. El catalanisme és un projecte que situa les persones en el centre de l'acció política, tant en la seva dimensió individual, com col·lectiva.
4. El catalanisme ha de comprometre's en la regeneració de la democràcia i combatre la percepció de fatiga i esgotament que la societat té de la política.
5. El catalanisme ha de situar Catalunya al món, projectant arreu la seva condició de nació exercint el dret a decidir.

10.- Compromisos i estratègia

En aquesta ponència hem intentat reflectir els quatre pilars que per Convergència han de fonamentar l'horitzó del catalanisme en els propers anys: la nació plena, un país davanter, la Catalunya global i el dret a decidir dels catalans.

Avui ens trobem en una cruïlla històrica en la qual els catalans hem de decidir quin camí escollim. La crisi de confiança patent en el sistema polític i les institucions, una política espanyola que no convenç i una política catalana que genera indiferència no són els elements òptims per a construir un futur millor per a Catalunya. Des de l'escepticisme i la indiferència no podem creure en nosaltres mateixos, però sí des del compromís i des del patriotisme. Cal que Convergència lideri el catalanisme amb un discurs clar i des de la unitat, que serveixi per recuperar la confiança del país. És per això que Convergència assumeix els compromisos estratègics d'impulsar un pla alternatiu en cas de retallada de l'Estatut al Tribunal Constitucional, desenvolupar la potencialitat de l'Estatut en matèria de finançament incorporant l'objectiu final del *concert fiscal català* i presentar un full de ruta pel dret a decidir.

En els mesos posteriors a la celebració d'aquest congrés, Convergència es compromet a elaborar i impulsar una declaració de principis en la qual quedin

**L'aportació de Convergència
a la refundació del catalanisme**

recollits els principals valors i objectius del projecte de Refundació del Catalanisme. Aquesta declaració partirà del principals compromisos que hagi adquirit Convergència amb l'aprovació de les seves ponències congressuals,

però sobretot s'obrirà al conjunt de la societat, buscant el consens i la unitat amb d'altres forces polítiques catalanistes, entitats cíviques i moviments socials del país.